

77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelet

a közúti járművek környezetvédelmi felülvizsgálatának szabályairól

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdése *b)* pontjának 30. alpontjában és a *c)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének *a)* pontjában, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *j)* pontjában, továbbá a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *a)* pontjában megállapított feladatkörünkben eljárva a következőket rendeljük el:

1. § (1) A rendelet hatálya kiterjed:

a) a magyar hatósági engedéllyel és jelzéssel ellátott, belső égésű motorral meghajtott vagy egyéb üzemű járművekre, a muzeális jellegű jármű, a motorkerékpár, a segédmotoros kerékpár, a mezőgazdasági vontató és a lassú jármű kivételével,
b) a környezetvédelmi felülvizsgálatban közreműködő tanúsító szervezetre és a felülvizsgálatot végző személyre,
c) a környezetvédelmi felülvizsgálati tevékenység ellenőrzését végzőre.

(2) A Magyar Honvédség, a nemzetbiztonsági szolgálatok és a rendvédelmi szervek járművére a rendelet hatálya annyiban terjed ki, amennyiben a honvédelemért felelős, illetve az egyes rendvédelmi szerveket irányító miniszter - a közlekedésért felelős miniszterrel, a közlekedésrendészetért felelős miniszterrel, valamint a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben - e rendeletben foglaltaktól eltérően nem rendelkezik.

2. § (1) A rendeletben a járművekkel kapcsolatos fogalmakra a (2) bekezdésben meghatározott kiegészítésekkel a közúti közlekedés szabályairól szóló együttes miniszteri rendeletben foglaltakat kell alkalmazni.

(2) A rendelet alkalmazásában

a) *környezetvédelmi vizsgabiztos*: a közúti közlekedésről szóló törvényben meghatározott, a rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálat keretében a jármű környezetszennyezésének ellenőrzését végző műszaki vizsgabiztos;

b) *hagyományos Otto-motor*: olyan motor, amelynek hengerében a keverék meggyújtása külső energia bevitellel (elektromos szikrával vagy más módon) történik, és a keverék összetétele a kipufogógázok összetételétől független; a motor működési módja szerint lehet kétütemű vagy négyütemű, tüzelőanyaga lehet benzín, PB-gáz, CNG és kipufogórendszerében lehet utókezelő berendezés is; e jellemzőket a megnevezéshez csatolt jelzők mutatják, ha a megkülönböztetés indokolt;

c) *hagyományos Otto-motoros jármű*: hagyományos Otto-motorral meghajtott gépkocsi;

d) *szabályozatlan keverékképzésű, katalizátoros motor*: olyan hagyományos Otto-motor, amelynek keverék összetételét a kipufogógázok összetételétől függően nem befolyásolják; kipufogórendszerébe oxidációs vagy három komponensre ható katalizátor van beépítve, a szabályozás hiányában jellemzően oxidációra alkalmas;

e) *szabályozatlan keverékképzésű katalizátoros jármű*: szabályozatlan keverékképzésű, katalizátoros motorral meghajtott gépkocsi;

f) *szabályozott keverékképzésű, katalizátoros motor*: olyan Otto-motor, amelynek keverék összetételét a kipufogógázok összetétele alapján zárt szabályozókörral befolyásolják; kipufogórendszerébe három komponensre ható katalizátor van beépítve, amely megfelelő keverék-összetétel mellett egy lépésben képes redukcióra és oxidációra;

g) *szabályozott keverékképzésű, katalizátoros jármű*: szabályozott keverékképzésű, katalizátoros motorral meghajtott jármű;

h) *dízelmotor*: olyan motor, amelyben a keverék meggyulladását a kompresszió által létrehozott magas hőmérséklet biztosítja és a tüzelőanyag mennyiség főként fordulatszámfüggő szabályozását különböző mechanikus, hidraulikus, illetve pneumatikus szerkezetek biztosítják; a motor működési módja szerint lehet kétütemű vagy négyütemű; tüzelőanyaga lehet gázolaj, gáz-gázolaj vegyes üzem, vagy egyéb öngyulladásra képes tüzelőanyag; kipufogórendszerében lehet utókezelő (különösen katalizátor, részecske szűrő) berendezés is; e jellemzőket a megnevezéshez csatolt jelzők mutatják, ha a megkülönböztetés indokolt;

i) *elektronikusan szabályozott dízelmotor*: olyan dízelmotor, amelyben a motor hengerébe történő befecskendezést (tüzelőanyag mennyiséget, befecskendezési időpontot, eloszlást, ütemezést, adagolás-kezdetet) különböző működési jellemzők és igények alapján, általában a legalacsonyabb szennyező anyag kibocsátás céljából elektronikusan is vezéreljük; nem feltétel, hogy a vég fordulatszám határolás és az alapjárat fordulat szám szabályozás is elektronikus úton történjen;

j) *dízelmotoros jármű*: dízelmotorral vagy elektronikusan szabályozott dízelmotorral meghajtott jármű;

k) *a jármű a beépített hajtómotor üzeme szempontjából lehet*:

ka) *belső égésű motorral meghajtott jármű*: a *c)*, *e)*, *g)* vagy *i)* pontokban meghatározott motorral meghajtott gépkocsi, vagy

kb) *egyéb üzemű jármű*: a *c)*, *e)*, *g)* és *i)* pontokban foglaltaktól eltérő működésű motorral meghajtott jármű, nem zárva ki azt, hogy a jármű belsőégésű hajtómotorral is rendelkezik (akkumulátoros vagy tüzelőanyag-cellás elektromos jármű, illetve elektromos és belső égésű motor kombinációjával meghajtott jármű);

l) *közúti közlekedési szolgáltatáshoz használt jármű*: a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemen tartásáról szóló kormányrendeletben meghatározott tevékenységekhez használt jármű;

m) *zavarjelző lámpa (MIL - Malfunction Indicator Lamp)*: sárga fényjelzést és/vagy hangjelzést adó készülék, amely jelzi a környezetvédelmi szempontból lényeges szerkezeti részek meghibásodását, valamint tájékoztat a szennyezőanyag-

kibocsátás szempontjából lényeges szerkezeti elemek, alkatrészek ellenőrzésére szolgáló fedélzeti diagnosztikai rendszerhez (OBD, illetve EOBD rendszer) kapcsolt bármely szennyezőanyag-kibocsátással kapcsolatos elemnek vagy magának az OBD rendszernek a működési zavaráról;

n) fedélzeti diagnosztikai rendszer (OBD, OBD II vagy EOBD, a továbbiakban együtt: OBD): a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: MR.) A. Függelék A/2. számú mellékletének XI. Részében foglaltaknak megfelelő rendszer, amely ellenőrzi a kipufogógázok összetételét befolyásoló lényeges szerkezeti elemek működését, a zavarjelző lámpa bekapcsolásával jelzi valamely elem meghibásodását, és a fedélzeti számítógépben szabványos hibakódok tárolásával megadja a hiba valószínű helyét. Az OBD rendszernek a gépkocsi tulajdonosa, illetve a környezetvédelmi ellenőrzést végző számára látható elemei a zavarjelző (MIL) lámpa és az utasterben elhelyezett diagnosztikai csatlakozó;

o) fedélzeti diagnosztikai rendszerrel felszerelt jármű: olyan jármű, amely rendelkezik az *m)* pont szerinti követelményben rögzített OBD fedélzeti diagnosztikai rendszerrel;

p) OBD kiolvasó: a diagnosztikai csatlakozón keresztül a jármű fedélzeti diagnosztikai rendszeréhez csatlakoztatható, azzal kommunikálni képes berendezés, amelyen keresztül legalább a felülvizsgálat előírt adatai és egyes szabványos hibakódok megjeleníthetők;

q) a tevékenység keretében alkalmazott technológiai adatok szempontjából

qa) gyári érték: a gyártómű által az adott típusra meghatározott, gyári adatforrásból, javítási könyvből, karbantartási utasításból származó emissziós és diagnosztikai érték;

qb) megengedett érték: a közlekedési hatóság által engedélyezett, illetve rendelkezésre bocsátott adatbázisból származó, adott gyártmány/típus - típusváltozatú járműre vonatkozó emissziós és diagnosztikai érték;

qc) rendeleti érték: az MR.-ben, valamint e rendelet mellékletében az egyes járműkategóriákra megállapított szennyezőanyag kibocsátási határérték, illetve a mérést és értékelést meghatározó további jellemzők.

3. § (1) A jármű környezetszennyezési jellemzőit a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott vizsgálat keretében az e rendelet 1. mellékletében meghatározott eszközökkel és a 2. mellékletben meghatározott technológiával elvégzett környezetvédelmi felülvizsgálat keretében kell ellenőrizni. A környezetvédelmi felülvizsgálat eredményét a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott „Műszaki adatlap” tartalmazza.

(2) A közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott vizsgálatot megelőzően elvégzett környezetvédelmi felülvizsgálat eredményét a környezetvédelmi vizsgáló állomás által elektronikus úton rögzített tanúsítást, a „Műszaki adatlap” környezetvédelmi adatsoraival és minősítésével megegyező tartalmú, a 4. mellékletben meghatározott „Környezetvédelmi adatlap” tartalmazza. A 30 napon belül kiállított megfelelő minősítést tartalmazó Környezetvédelmi adatlapot a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételek szerint a vizsgáló állomás - a jármű környezetvédelmi megfelelőségének tanúsításaként - a vizsgálat során elfogadja.

4. § (1) A 3. § (1) bekezdésében foglaltaktól eltérően új jármű forgalomba helyezése esetén, a jármű környezetvédelmi megfelelősége mérések végrehajtása nélkül is tanúsítható, ha a jármű jellemzői a gyártó által meghatározott valamennyi átadási, műszaki és minőségi követelménynek megfelelnek, és a gyártó, illetve vezérképviselet nyilatkozik a jármű környezetvédelmi osztályba sorolásáról.

(2) A környezetvédelmi felülvizsgálat módszereinek fejlesztése, a technikai fejlődés által lehetővé váló új vizsgálati eljárások üzemi kísérletben történő kipróbálása érdekében a Nemzeti Közlekedési Hatóság (a továbbiakban: közlekedési hatóság) elnöke, a közlekedésért felelős miniszter egyetértésével az (1) bekezdésben előírtaktól eltérő, azokkal legalább egyenértékűnek ítélt módszer alkalmazását meghatározott kísérleti időszakra engedélyezheti. Az engedély időbeli hatályát a közlekedési hatóság elnöke a kísérleti időszakban szerzett tapasztalatok értékelése alapján meghosszabbíthatja.

5. § (1) A járművek környezetvédelmi felülvizsgálata során a kipufogógáz szennyezőanyag tartalmának megengedett legnagyobb mértéke, valamint a szabályozott keverékképzésű motorok légviszonyára vonatkozó követelmény a - tűrőmezővel értelmezett - gyári értéket nem haladhatja meg. Gyári érték hiányában a megengedett érték az e rendelet 2. mellékletében meghatározott érték.

(2) Dízelmotoros jármű esetében a gyári füstölési érték az MR.-ben, illetve az ENSZ-EGB 24. számú előírásban meghatározott - a füstölés alapján történő jóváhagyást jelző - táblán feltüntetett adat. Gyári érték hiányában a megengedett érték az e rendelet 2. mellékletében meghatározott érték.

(3) A közlekedési hatóság egyes jármű típusra (kivitelre, változatra, gyártási évjáratra), továbbá a különleges célú járművekre az (1) bekezdésben előírttól eltérő határértéket alkalmazhat, ha a gyakorlati tapasztalat és szakértői vélemény igazolja a gyári dokumentációban, illetve a jóváhagyott adatbázisokban szereplő értékek betarthatatlanságát, vagy a típusra (kivitelre, változatra) a jóváhagyott adatbázisok nem tartalmazzák a felülvizsgálat során ellenőrizendő értékeket (a továbbiakban: egyedi határérték). Az egyedi határértéket a közlekedési hatóság „Tájékoztató”-ként a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben közzéteszi.

(4) A motor normális működése mellett elérhető legalacsonyabb kibocsátási szintre beszabályozott - 1980. január 1-je előtt gyártott - négyütemű Otto-rendszerű motorral meghajtott járművet megfelelőnek kell minősíteni.

(5) A közlekedési hatóság kérelemre, közigazgatási hatósági eljárás keretében, szükség esetén a kérelmező költségére szakértő igénybevitelével állapítja meg a környezetvédelmi vizsgálat módszerét és tartalmát azon jármű esetében, amelynek az 4. § (1) bekezdés szerinti felülvizsgálati eljárások nem alkalmazhatók. A közlekedési hatóság erről elektronikus úton tájékoztatja a környezetvédelmi felülvizsgálat végzésében közreműködő tanúsító szervezeteket.

(6) A közúti forgalomban részt vevő, verseny céljára kialakított járművek esetén a közlekedési hatóság az engedélyezési eljárás során, az engedélyező határozatban rögzíti a motor beállítási adatait és a megengedett kibocsátási értékeket. Az engedélyező határozatot a versenygépkönyvvel együtt kell tartani.

6. § A rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatban közreműködőre (a továbbiakban: vizsgáló állomás) vonatkozó követelmények:

a) a kérelmében meghatározott időtartamban és járműkategóriára (járműtípusra) vonatkozóan folyamatosan végez környezetvédelmi tanúsítást,

b) megfelel a gépjárműfenntartó szervezetre vonatkozó külön jogszabályban meghatározott feltételeknek,

c) rendelkezik a jármű kategória környezetvédelmi felülvizsgálatához szükséges e rendelet szerint meghatározott vizsgálati célra alkalmas eszközökkel és technológiákkal,

d) a közlekedési hatóság által vezetett környezetvédelmi vizsgabiztosi nyilvántartásban szereplő környezetvédelmi vizsgabiztost alkalmaz,

e) a tanúsítási tevékenységet az MSZ EN ISO 9001 szabvány szerint tanúsított és a közlekedési hatóság által elfogadott minőségirányítási rendszer alkalmazásával végzi.

7. § (1) Környezetvédelmi vizsgabiztosi (a továbbiakban: vizsgabiztos) tevékenységet a közlekedési hatóság köztisztviselője vagy a vizsgáló állomással foglalkoztatási jogviszonyban álló személy végezhet, aki megfelel a (2) bekezdésben meghatározott követelményeknek, és rendelkezik e rendelet 6. mellékletében meghatározott adattartalmú engedéllyel. Az engedély időbeli hatálya korlátlan.

(2) Vizsgabiztosi tevékenység folytatását a közlekedési hatóság annak engedélyezi, aki

a) autószerelő, illetve technikus, vagy

b) autóvillamossági szerelő, illetve technikus, vagy

c) autóelektronikai műszerész, vagy

d) gázautószerelő (kötelező, ha gázautóra kér feljogosítást), vagy

e) közlekedésgépészeti technikus, közúti jármű-gépész, vagy

f) katonai gépjárműszerelő, vagy

g) katonai gépjárműtechnikus, vagy

h) harcjárműszerelő, vagy

i) harcjárműtechnikus, vagy

j) az autószerelő, autóvillamossági szerelő, autóelektronikai szerelő végzettséggel egyenértékűnek tekinthető más gépészeti szakirányú középfokú végzettség és a felsorolt szakmák szerinti mestervizsgával rendelkezik,

k) a fentieknek megfelelő szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkezik,

l) szakmunkás, illetve más középfokú végzettség esetén legalább három, felsőfokú végzettség esetén legalább egy év szakirányú szakmai gyakorlattal rendelkezik, és

m) az e rendeletben szabályozott vizsgabiztosi alaptanfolyamot eredményesen elvégezte.

(3) A környezetvédelmi vizsgabiztosi engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell a kérelmező

a) nevét,

b) születési helyét, idejét,

c) anyja nevét,

d) lakcímét,

e) állampolgárságát,

f) felső- vagy középfokú iskolai végzettséget, szakképzettséget,

g) vezetői engedély számát,

h) a vezetői engedélybe bejegyzett járműkategória(ák) megjelölését,

i) jelenlegi beosztását (munkakörét),

j) munkáltatójának megnevezését és címét.

(4) A környezetvédelmi vizsgabiztosi engedély iránti kérelmet a közlekedési hatósághoz írásban kell benyújtani.

(5) A kérelemhez mellékelni kell:

a) az előírt iskolai végzettséget, szakképesítést igazoló okirat hitelesített másolatát,

b) a szakirányú szakmai gyakorlati időről kiállított munkáltatói igazolást.

(6) A közlekedési hatóság által a környezetvédelmi vizsgabiztosokról vezetett, a közúti közlekedésről szóló törvényben meghatározott nyilvántartás (a továbbiakban: Nyilvántartás) tartalmazza a környezetvédelmi vizsgabiztos

a) nevét,

b) születési helyét, idejét,

c) anyja nevét,

d) állampolgárságát,

e) lakcímét, egyéb elérhetőségét (telefonszám, faxszám, e-mail cím),

f) munkahelyének megnevezését és címét,

g) az iskolai végzettséget, szakképesítést, illetve a vizsgabiztosi alaptanfolyam eredményes elvégzését igazoló okirat számát, kiállításának keltét,

h) a szakmai gyakorlat időtartamát,

i) a továbbképzésen történt részvétel időpontját,

j) a vizsgabiztosi tevékenység felfüggesztéséről, az engedély visszavonásáról rendelkező határozat számát, időpontját, a felfüggesztés megszüntetésének időtartamát.

(7) A (3) bekezdésben meghatározott adatokban bekövetkezett változásokat a vizsgabiztos a változás bekövetkezését követő öt munkanapon belül köteles írásban bejelenteni a közlekedési hatóságnak.

(8) A közlekedési hatóság visszavonja az engedélyt és törli a vizsgabiztost a Nyilvántartásból, ha

a) azt a vizsgabiztos kéri,

b) a vizsgabiztos halála esetén,

c) az engedély kiadásának feltételei már nem állnak fenn,

d) az engedély iránti kérelmében a vizsgabiztos valótlan adatokat szerepeltetett,

e) e rendeletben előírt továbbképzési kötelezettségét határidőn belül nem teljesítette, és a határidő elmulasztása esetén igazolási kérelmet nem nyújtott be, vagy azt a közlekedési hatóság elutasította,

f) a rendeletben meghatározott kötelezettségeit ismételten vagy súlyosan megszegte.

(9) A közlekedési hatóság felfüggeszti a vizsgabiztos tevékenységét, ha

a) a tevékenységével összefüggésben elkövetett bűncselekmény gyanúja miatt büntetőeljárás indult ellene, a büntetőeljárás jogerős befejezéséig,

b) az e rendeletben foglalt előírásokat megszegte,

c) a (7) bekezdésben előírt bejelentési kötelezettség teljesítését elmulasztotta.

(10) A felfüggesztés a (9) bekezdés c) pontban meghatározott esetben a felfüggesztést megalapozó okok megszüntetéséig, de legfeljebb hat hónapi tarthat.

(11) A vizsgabiztosok szakmai képzésének szabályait a 6. melléklet tartalmazza.

8. § (1) A vizsgáló állomás tevékenységét a közlekedési hatóság ellenőrzi.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt ellenőrzések és intézkedések részletes szabályait az 5. melléklet tartalmazza.

9. § A környezetvédelmi vizsgálatért és a plakettért fizetendő díjat a közúti járművek forgalomba helyezésével és forgalomban tartásával, környezetvédelmi felülvizsgálatával és ellenőrzésével, továbbá a gépjárműfenntartó tevékenységgel kapcsolatos egyes közlekedési hatósági eljárások díjáról szóló miniszteri rendelet határozza meg.

10. § (1) A közlekedési hatóság az általa kezelt adatbázisból teljesíti a törvényben meghatározott nemzetközi és belföldi adatszolgáltatási kötelezettségeit.

(2) A közlekedésért felelős miniszter, illetve a környezetvédelemért felelős miniszter részére a közlekedési hatóság az általa kezelt környezetvédelmi adatbázisból kérésre - egyedi azonosításra nem alkalmas - statisztikai adatot szolgáltat.

11. § (1) E rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - 2010. január 1-jén lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a gépkocsik környezetvédelmi felülvizsgálatáról és ellenőrzéséről szóló 7/2002. (VI. 29.) GKM-BM-KvVM együttes rendelet.

(2) E rendelet 6. § e) pontja 2010. július 1-jén lép hatályba.

1. melléklet a 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelethez

A környezetvédelmi felülvizsgálat végzésének személyi és tárgyi feltételei

1. Személyi feltételek

A környezetvédelmi felülvizsgálatot végző szervezetnek vizsgálóállomásonként legalább egy, a Nyilvántartásban szereplő környezetvédelmi vizsgabiztost és egy ügyintézőt kell foglalkoztatnia. (A környezetvédelmi vizsgabiztosi és az ügyintézői tevékenységet ugyanazon személy is elláthatja.)

1.1. Felelősség

1.1.1. A környezetvédelmi vizsgabiztos felel az előírt vizsgálati technológia betartásáért, az általa tanúsított adatok valóságáért.

1.1.2. Az ügyintéző felel a Műszaki adatlap környezetvédelmi részének tartalmáért, illetve az ezzel megegyező tartalmú Környezetvédelmi adatlap kiadásáért, a nyilvántartásában szereplő adatok és a Műszaki adatlap környezetvédelmi részének, illetve az ezzel megegyező tartalmú Környezetvédelmi adatlap összhangjáért, a környezetvédelmi vizsgálathoz kapcsolódó okmányok, eszközök előírás szerű kezeléséért.

1.1.3. A környezetvédelmi felülvizsgálatot végző szervezet felel a környezetvédelmi felülvizsgálat jogszabályban meghatározott feltételeinek biztosításáért, a tevékenységet végző környezetvédelmi vizsgabiztos és az ügyintéző előírás szerű munkavégzésének ellenőrzéséért.

2. Tárgyi feltételek

2.1. A vizsgáló állomás (műhely), műszerei, berendezései

A vizsgáló állomásnak - a gépjármű fenntartó szervezetek személyi és dologi feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételeken túl - rendelkeznie kell:

2.3.1.1. a környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére alkalmas, zárt (télén fűtött) aknával vagy emelővel ellátott vizsgáló helyiséggel,

2.3.1.2. a környezetvédelmi felülvizsgálat technológiájának végrehajtásához szükséges, a vizsgálandó jármű típusokhoz, illetve járműkategóriához szükséges berendezésekkel, segédeszközökkel.

2.3.1.3. Gázelemző műszerrel

A benzinmotoros járművek környezetvédelmi felülvizsgálatára alkalmazott gázelemző műszer konstrukciója feleljen meg a jogszabályokban és mérés technikai előírásoknak (OIML, ISO)

- kétütemű Otto-motoros járművek esetén: egy komponenses II. osztályú, (csak CO mérő műszer 2020. december 31-ig, CO-CH mérő időhatár nélkül alkalmazható kétütemű Otto-motoros járművek felülvizsgálatára)

- négyütemű motoros járművek esetén: négykomponenses I. osztályú,

- négyütemű, katalizátoros járművek esetén: négykomponenses I. vagy 0 osztályú gázelemző műszer.

Az előírtnál pontosabb mérési osztályú berendezés korlátozás nélkül alkalmazható.

A műszerek mérési pontosságát a külön jogszabály szerinti mérésügyi szerv hitelesítés és pontosságellenőrzés biztosítja. A pontosságellenőrzést az akkreditált kalibráló laboratóriumok végzik. A pontosságellenőrzés eredményét jegyzőkönyvben kell dokumentálni. A mérésügyi szerv hitelesítés helyettesíti az ugyanakkor esedékes pontosság-ellenőrzést.

2.3.1.4. Füstölésmérő műszerrel

A dízelmotoros járművek környezetvédelmi felülvizsgálatára alkalmazott füstölésmérő konstrukciója feleljen meg a jogszabályoknak és mérés technikai előírásoknak.

A műszer üzemeltetője köteles gondoskodni a készülék hat havonkénti - a mérésügyi szerv vagy arra feljogosított szervezet által pontosság ellenőrzött (kalibrált) szűrővel végzett - pontosság ellenőrzéséről.

A környezetvédelmi felülvizsgálatra csak olyan konstrukciójú műszer alkalmazható, amely az alábbi két mérési mód közül legalább a következő *b)* pontban foglalt mérési móddal rendelkezik:

a) „A” mérési mód, amelyben a készülék a különböző (felfutási jelleg, dinamika stb.) jármű füstölési karakterisztikák mellett a mérésre előírt pontossággal azonos értéket mutat, mint egy 430 mm hosszú mérő kamrájú, és 0,05 s-nál kisebb elektromos időállandójú készülék,

b) „B” mérési mód, amelyben a készülék a különböző (felfutási jelleg, dinamika stb.) jármű füstölési karakterisztikák mellett a mérésre előírt pontossággal azonos értéket mutat, mint egy 430 mm hosszú mérő kamrájú, és 900-1100 ms közötti elektromos időállandójú készülék.

2.3.1.5. OBD kiolvasóval

Az OBD rendszerrel rendelkező Otto-motoros jármű felülvizsgálatára OBD vagy EOBD kiolvasó legyen képes a jármű OBD rendszerét felismerni (OBD státusz meghatározása), azzal kommunikálni, és a felülvizsgálat előírt, az OBD által gyűjtött és tárolt adatait kiolvasni.

2.3.1.6. Járműdiagnosztikai és kiegészítő mérőberendezésekkel

A technika jelenlegi szintjének megfelelő, alkalmas mérő- vagy vizsgálóberendezéseket is alkalmazni kell a motorhőmérséklet, valamint a hagyományos négy és a kétütemű motoros járművek környezetvédelmi felülvizsgálata során a gyújtás időpontjára, a befecskendezési szög mérésére.

2.3.1.7. telephelyenként különböző Publikus Internet felől fix IP címmel,

2.3.1.8. Internet böngésző programmal (Firefox 2.x, vagy Internet Explorer 7.x.),

2.3.1.9. Acrobat Reader 8.x.

2.3.1.10. Számítógéppel (WinXpHuSp2 prof futtatására alkalmas 1 Gb Ram, 100Gb HDD, 9 pin soros port, 4 db USB 2.0 port, párhuzamos port, DVD olvasó, Operációs rendszer és környezete: Windows XP proff HUsp2, JRE1.6_1x, Monitor 17” TFT - 1280*1024) 600 dpi lézernyomtató, 1200 dpi skanner, billentyűzet pufferes vonalkódolvasó, digitális fényképezőgéppel,

2.3.1.11. Azonosítás kártyaolvasóval (Java Card 2.2.2.).

3. Vizsgálati feltételek változása

A vizsgáló állomás az e mellékletben meghatározott személyi és tárgyi feltételek tekintetében bekövetkezett bármely érdemi változást 5 munkanapon belül köteles a közlekedési hatóságnak bejelentetni.

2. melléklet a 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelethez

A környezetvédelmi felülvizsgálat technológiája

1. Általános szabályok

1.1. A környezetvédelmi felülvizsgálat keretében ellenőrizni kell, hogy a jármű környezetvédelmi állapota megfelel a gyártó előírásainak, levegőszennyezése nem haladja meg a gyártó által előírt vagy a külön jogszabályban meghatározott határértéket.

1.2. A környezetvédelmi felülvizsgálathoz a mindenkor érvényes mérésügyi előírásoknak megfelelő konstrukciójú, hitelesített és pontosság ellenőrzött (kalibrált) készülékek és műszerek használhatók.

1.3. A gázelemző és füstölésmérő műszereken és egyéb berendezéseken kívül a közlekedési hatóság informatikai rendszeréhez illeszthetőeknek kell lenni a jellemzők mérésére alkalmas berendezéseknek, illetve a járművek fedélzeti számítógéppel kommunikálni képes OBD kiolvasóknak is.

1.4. A közlekedési hatóság informatikai rendszere által működtetett digitális fényképezőgéppel a felülvizsgált járműről véletlenszerű időpontban legalább egy teljes járművet ábrázoló fényképet kell készíteni, elsősorban hátsó nézetből.

1.5. A közlekedési hatóság informatikai rendszere folyamatosan, a helyszíni ellenőrzés rendszeresen vizsgálja a mérési adatok manipulálását megvalósító technikai eszközök esetleges alkalmazását.

1.6. A környezetvédelmi felülvizsgálat eredményét a közlekedési hatóság az informatikai rendszerében rögzített adatok értékelése és ellenőrzése alapján határozza meg.

1.7. A közlekedési hatóság informatikai rendszere központi adatbázissal biztosítja a felülvizsgálati (azonosító, adatbázisból származó, a felvett és mért) adatok felülvizsgálatonként sorszámozott rekordként való tárolását, a környezetvédelmi adatlap kiadását és öt évig történő megőrzését.

2. A környezetvédelmi felülvizsgálat előkészítése

2.1. A környezetvédelmi felülvizsgálat előkészítése a tájékoztatási kötelezettség teljesítésével, a kérelem adatainak és a 7. mellékletben szereplő adatok felvételével és dokumentálásával kezdődik.

3. Hagyományos benzinmotoros járművek és szabályozatlan keverékképzésű, katalizátoros járművek vizsgálata

3.1. A felülvizsgálatot, a szennyezőanyag-kibocsátást alapjáraton és emelt fordulatszámú üresjáraton mérve, a magyar szabványnak megfelelő, kereskedelmi forgalomban beszerezhető, egyedileg nem adalékolt tüzelőanyaggal kell elvégezni.

3.2. A jármű gyári beállítási adatainak meghatározása

3.2.1. A motorhőmérséklet (°C) - a gyártó vagy a forgalmazó által üzem-meleg állapotra megadott legkisebb motorolaj hőmérséklet, vagy minimum 60 °C.

3.2.2. Zárószög tartomány „től-ig”

3.2.3. Alapjárat fordulatszám min./max. (min^{-1}).

3.2.4. Alapjárat CO (V/V %) koncentráció, gyári érték hiányában megengedhető legnagyobb értéke:

Jármű csoport	CO %
Négyütemű katalizátoros	1,0
1978. január 1. előtt gyártott	6,0
1987. január 1. előtt gyártott egyéb négyütemű	4,5
1987. január 1. után gyártott egyéb négyütemű	3,5
Kétütemű	2,5
Kétütemű katalizátoros	1,5

3.2.5. Emelt üresjárat fordulatszám min./max. (min^{-1}) - gyári érték hiányában $n_{\text{min}} = 2500 \text{ min}^{-1}$ $n_{\text{max}} = 3000 \text{ min}^{-1}$.

3.2.6. Szabályozatlan keverékképzéssel üzemelő, katalizátorral felszerelt négyütemű motoros jármű esetén λ (lambda – légviszony) tényező gyári értéke, vagy gyári adat hiányában $\lambda \geq 1,00$.

3.3. Szemrevételezés

3.3.1. A szemrevételezést az önállóan végzett környezetvédelmi felülvizsgálat során, egyébként az időszakos vizsgálati technológiába illesztve kell végrehajtani

3.3.2. A szemrevételezés kiterjed a:

- kipufogó rendszer tömítettségére, tömörségére;
- katalizátor sértetlenségére (ha van);
- kipufogógáz visszavezető rendszer megfelelőségére;
- légszűrő megfelelőségére;
- szekunder levegő rendszer megfelelőségére;
- egyéb kapcsolatos érzékelők megfelelőségére;
- olajszivárgás ellenőrzésére;
- hűtővízszivárgás ellenőrzésére;
- légkondicionáló megfelelőségére; tömörségére;
- katalizátoros jármű esetén benzintank nyílás szűkítő beépítettségére;

3.4. A motor üzemi, mérés kész állapotának biztosítása (kondicionálás). A motort és a kipufogó rendszert üzemi hőmérsékletre kell melegíteni.

3.5. A jármű 3.2. pont szerinti jellemzőinek mérése és dokumentálása emelt fordulatszámon (a fordulatszámot az emelt fordulatu méréshez adott fordulatszámon legalább 30 s ideig kell tartani).

3.6. A jármű 3.2. pont szerinti jellemzőinek mérése és dokumentálása alapjáraton. (a fordulatszámot alapjáraton legalább 30 s ideig kell tartani).

3.7. A mérést a vizsgabiztos választásától függően be lehet fejezni, vagy szükség esetén (pl. mérés közben fordulatszámajtó, ventilátor beindulás vagy bármely más mérést zavaró körülmény esetén) meg lehet ismételni.

3.8. A jármű környezetvédelmi felülvizsgálatának minősítése

MEGFELEL

ha a szemrevételezéses ellenőrzés eredménye megfelelt, és a mért értékek a gyári előírásoknak, illetve annak hiányában a jogszabályban meghatározott értékeknek megfelelnek;

NEM FELEL MEG

minden, az előbbtől eltérő esetben.

4. A szabályozott keverékképzésű, katalizátoros (benzinmotoros) jármű felülvizsgálata

4.1. A felülvizsgálatot, a szennyezőanyag-kibocsátást alapjáraton és emelt fordulatszámú üresjáraton mérve, a magyar szabványnak megfelelő, kereskedelmi forgalomban beszerezhető, egyedileg nem adalékolt tüzelőanyaggal kell elvégezni.

4.2. A jármű gyári beállítási adatainak meghatározása

4.2.1. A motorhőmérséklet ($^{\circ}\text{C}$) - a gyártó vagy a forgalmazó által üzem-meleg állapotra megadott legkisebb motorolaj hőmérséklet, vagy minimum 60°C .

4.2.2. Zárószög tartomány „től-ig”

4.2.3. Alapjárat fordulatszám min./max. (min^{-1}).

4.2.4. Alapjárat CO (V/V %) koncentráció, gyári érték hiányában megengedhető legnagyobb értéke:

Jármű csoport	CO (V/V %)
2002. július 1-je előtt gyártott	0,5
2002. június 30-a után gyártott	0,3

4.2.5. Emelt üresjárat fordulatszám min./max. (min^{-1}) - gyári érték hiányában $n_{\text{min}} = 2500 \text{ min}^{-1}$ $n_{\text{max}} = 3000 \text{ min}^{-1}$.

4.2.6. Emelt üresjárat CO (V/V %) koncentráció - gyári előírás szerint, vagy maximum (V/V %) koncentráció

Jármű csoport	CO (V/V %)
2002. július 1-je előtt gyártott	0,3
2002. június 30-a után gyártott	0,2

4.2.7. Lambda (λ) érték emelt üresjáraton, a kipufogócső végén – gyártó által adott (min./max.) tűréssel; vagy: multifunkciós (3-utas) katalizátor esetén, $\lambda = 1,0 \pm 0,03$.

4.2.8. Katalizátorkondicionálás (gyártómű előírása szerint).

- Kondicionálási idő [s] és fordulatszám [min^{-1}]

Adat hiányában $t = 120 \text{ s}$; $n = 2500 \text{ min}^{-1}$.

4.3. Szemrevételezés

4.3.1. A szemrevételezést az önállóan végzett környezetvédelmi felülvizsgálat során, egyébként az időszakos vizsgálati technológiába illesztve kell végrehajtani

4.3.2. A szemrevételezés kiterjed a:

- kipufogó rendszer tömítettségére, tömörségére;
- katalizátor sértetlenségére;
- kipufogógáz visszavezető rendszer megfelelőségére;
- légszűrő megfelelőségére;
- szekunder levegő rendszer megfelelőségére;
- kartergáz visszavezetés rendben;
- egyéb kapcsolatos érzékelők megfelelőségére;
- olajszivárgás ellenőrzésére;
- hűtővízszivárgás ellenőrzésére;
- légkondicionáló megfelelőségére; tömörségére;
- benzintank nyílás szűkítő beépítettségére;
- lambda szonda sértetlenségére;
- MIL lámpa nem ég, ég (ha van);

4.4. A motor üzemi, mérés kész állapotának biztosítása (kondicionálás). A motort és a kipufogó rendszert üzemi hőmérsékletre kell melegíteni.

4.5. A jármű 4.2. pont szerinti jellemzőinek mérése és dokumentálása emelt fordulatszámon (a fordulatszámot az emelt fordulatu méréshez adott fordulatszámon legalább 30 s ideig kell tartani).

4.6. A jármű 4.2. pont szerinti jellemzőinek mérése és dokumentálása alapjáraton. (a fordulatszámot alapjáraton legalább 30 s ideig kell tartani).

4.7. A mérést a vizsgabiztos választásától függően be lehet fejezni, vagy szükség esetén (pl. mérés közben fordulatszáméjtés, ventilátorbeindulás vagy bármely más mérést zavaró körülmény esetén) meg lehet ismételni.

4.8. A jármű környezetvédelmi felülvizsgálatának minősítése

MEGFELEL

ha a szemrevételezéses ellenőrzés eredménye megfelelt, és a mért értékek a gyári előírásoknak, illetve annak hiányában a jogszabályban meghatározott értékeknek megfelelnek;

NEM FELEL MEG

minden, az előbbtől eltérő esetben

5. Szabályozott keverékképzésű, katalizátoros benzinmotorral; fedélzeti diagnosztikai rendszerrel (OBD) szerelt járművek vizsgálata

5.1. A felülvizsgálatot az OBD rendszer ellenőrzésével és kiolvasásával, valamint emelt fordulatszámú üresjáraton végzett emisszióméréssel, a magyar szabványnak megfelelő, kereskedelmi forgalomban beszerezhető, egyedileg nem adalékolt tüzelőanyaggal, kell elvégezni.

- 5.2. A jármű azonosító adatok átvétele, vagy bevitele,
 5.3. MIL lámpa állapot ellenőrzése, értékelés
 5.4. Az OBD és a vizsgáló készülék közötti kommunikáció létrehozása
 5.4.1. Az OBD kiolvasót össze kell kötni a jármű diagnosztikai portjával; (Diagnosztikai port beépítési helye a gyártó adata szerint)
 5.4.2. Amennyiben a kommunikáció nem jön létre, a motort leállítva ismételten meg kell kísérelni a kapcsolat létrehozását
 5.4.3. Amennyiben a kapcsolat nem hozható létre, a vizsgálatot a 4. pont szerinti technológiával kell lefolytatni.
 5.5. Fedélzeti diagnosztikai rendszer (OBD) vizsgálata
 5.5.1. Az OBD rendszer készenléti állapotának (Readiness) ellenőrzése,
 5.5.2. A zavarjelző (MIL) lámpa működésének ellenőrzése,
 5.5.3. Hibatároló kiolvasása
 5.5.4. A kipufogógáz- és működési vizsgálat eredményeinek értékelése és megjelenítése.
 5.6. A jármű gyári beállítási adatainak meghatározása
 5.6.1. A motorhőmérséklet (°C) - a gyártó vagy a forgalmazó által üzem-meleg állapotra megadott legkisebb motorolaj hőmérséklet, vagy minimum 60 °C.
 5.6.2. Emelt üresjárat fordulatszám min./max. (min.⁻¹) - gyári érték hiányában $n_{min} = 2500 \text{ min.}^{-1}$ $n_{max} = 3000 \text{ min.}^{-1}$.
 5.6.3. Emelt üresjárat CO (V/V %) koncentráció - gyári előírás szerint, vagy maximum (V/V %) koncentráció

Jármű csoport	CO (V/V %)
2002. július 1-je előtt gyártott	0,3
2002. június 30-a után gyártott	0,2

- 5.6.4. Lambda (λ) érték emelt üresjáraton, a kipufogócső végén – gyártó által adott (min./max.) tűréssel; vagy: multifunkciós (3-utas) katalizátor esetén, $\lambda = 1,0 \pm 0,03$.
 5.6.5. Katalizátorkondicionálás (gyártómű előírása szerint).
 - Kondicionálási idő [s] és fordulatszám [min.⁻¹]
 Adat hiányában $t = 120 \text{ s}$; $n = 2500 \text{ min.}^{-1}$.
 5.7. Szemrevételezés
 5.7.1. A szemrevételezést az önállóan végzett környezetvédelmi felülvizsgálat során, egyébként az időszakos vizsgálati technológiába illesztve kell végrehajtani.
 5.7.2. A szemrevételezés kiterjed a:
 a) kipufogó rendszer tömítettség, tömörség,
 b) olajszivárgás,
 c) hűtővízszivárgás, és a
 d) légkondicionáló megfelelőségének; tömörségének ellenőrzésére;
 5.8. A motor üzemi, mérés kész állapotának biztosítása (kondicionálás). A motort és a kipufogó rendszert üzemi hőmérsékletre kell melegíteni.
 5.9. A jármű jellemzőinek mérése és dokumentálása emelt fordulatszámon (a fordulatszámot az emelt fordulatu méréshez adott fordulatszámon legalább 30 s ideig kell tartani).
 5.10. A jármű jellemzőinek mérése és dokumentálása alpjáraton (a fordulatszámot alpjáraton legalább 30 s ideig kell tartani).
 5.11. A mérést a vizsgabiztos választásától függően be lehet fejezni, vagy szükség esetén (pl. mérés közben fordulatszámejtés, ventilátorbeindulás vagy bármely más mérést zavaró körülmény esetén) meg lehet ismételni.
 5.12. A jármű környezetvédelmi felülvizsgálatának minősítése
MEGFELEL
 - ha a szemrevételezéses ellenőrzés eredménye megfelelt,
 - a Readiness ellenőrzés megfelelt,
 - a MIL funkció megfelelt,
 - a hibatároló értéke „0”, és
 - a mért gázkoncentráció érték a gyári előírásoknak, illetve annak hiányában a jogszabályban meghatározott értékeknek megfelelnek.
NEM FELEL MEG
 minden, az előbbtől eltérő esetben.

6. Kompresszió gyújtású motorral szerelt járművek vizsgálata
 6.1. Füstölésmérést kell végezni az előírásoknak megfelelő készülékkel, ún. alpjáratról történő, teljes töltéses szabványossággal - miközben a sebességváltó üres állásban van, a tengelykapcsoló pedig ki van nyomva - a magyar szabványnak megfelelő, kereskedelmi forgalomban beszerezhető, egyedileg nem adalékolt tüzelőanyaggal.
 6.2. A jármű gyári beállítási adatainak meghatározása
 6.2.1. A motorhőmérséklet (°C) - a gyártó vagy a forgalmazó által üzem-meleg állapotra megadott legkisebb motorolaj hőmérséklet, vagy minimum 60 °C.

6.2.2. Alapjárat fordulatszám min./max. (min.⁻¹).

6.2.3. Leszabályozási fordulatszám [min.⁻¹] (min./max.) vagy tűréssel - ha rendelkezésre áll, egyébként az az első gyorsítás során felvett átlagos érték +/- 5% tűréssel.

6.2.4. A szabadgyorsítás ütemezett végrehajtásához szükséges legnagyobb (leszabályozási) fordulatszámon való tartás előírt ideje, t_x (s), vagy előírt adat hiányában

- M_1 és N_1 kategóriájú járművek esetében $0,5 \text{ s} < t_x < 2,0 \text{ s}$; (ajánlott idő 1 s)

- M_2 és M_3 valamint N_2 és N_3 kategóriájú járművek esetében $t_x \leq 2,0 \text{ s}$, (ajánlott idő 2 s).

6.2.5. A megengedett füstölés legnagyobb (ha rendelkezésre áll: legkisebb) értéke - fényelnyelés [m^{-1}]

A mérési módhoz tartozó, járműgyártó által adott, a 72/306/EGK tanácsi irányelvnek megfelelő típusablán jelölt érték, annak hiányában:

- 2006. október 1. előtti első alkalommal forgalomba helyezett járművek esetén max. $2,5 \text{ m}^{-1}$;

- 2006. október 1. utáni első alkalommal forgalomba helyezett járművek esetén $1,5 \text{ m}^{-1}$;

A határérték mindenkor a típusablán jelölt érték, és csak annak indokolt hiányában lehet a fenti értékeket alkalmazni.

A leszabályozási fordulatszám mérési idejének megadása

Gyártó által adott; $1 \text{ s} \leq t \leq 5 \text{ s}$ közötti érték, gyártói adat hiányában 5 s.

6.3. Szemrevételezés

6.3.1. A szemrevételezést az önállóan végzett környezetvédelmi felülvizsgálat során, egyébként az időszakos vizsgálati technológiába illesztve kell végrehajtani.

6.3.2. A szemrevételezés kiterjed a:

a) kipufogó rendszer tömítettség, tömörség;

b) kipufogógáz visszavezető rendszer megfelelőség;

c) légszűrő megfelelőség;

d) a töltésszabályozó-rendszer akadástól mentesen működik, véghelyzetbe hozható;

e) olajszivárgás;

f) hűtővízszivárgás;

g) légkondicionáló megfelelőség; tömörség;

h) MIL lámpa nem ég (ha van);

ellenőrzésére.

6.3.3. Két kipufogórendszerrel rendelkező járművek esetén a szemrevételezést követően 3 db szabadgyorsítást kell végrehajtani a két csővégződésen távozó füst azonosságának szubjektív ellenőrzésére. Különbőség esetén a nagyobb füstölést mutató csőben kell a további ellenőrzést végrehajtani.

6.4. A motor üzemi, mérés kész állapotának biztosítása. A motort, illetőleg amennyiben van ilyen a kipufogógáz-kezelő rendszert, a mérést, továbbá az egyéb kipufogógáz-összetételt befolyásoló szerkezetet, alkatrészeket a hibátlan működéshez szükséges, előírászerű, üzemi állapotba kell hozni.

6.5. A motor, mérésre kész állapotának biztosítása

A jármű füstölésének mérését közvetlenül megelőzően, a kipufogórendszerben lerakódott szennyezés eltávolítása céljából legalább háromszor, teljes töltéssel a leszabályozási fordulatszámra, illetve speciális esetben - pl. automatikus nyomatékvtó - a vizsgálatra előírt fordulatszámra kell gyorsítani a motort. A gyorsításoknál a gázpedált már a maximális fordulatszám elérésekor hirtelen fel kell engedni.

6.6. A jármű környezetvédelmi állapotának ellenőrzése

6.6.1. Szabadgyorsítás a füstölési értékek és a füstölési eredmény értékeléséhez szükséges adatok mérésére és dokumentálására.

6.6.2. A gázpedált gyorsan és határozottan (1 s-nál rövidebb idő alatt), ütközésig kell nyomni és - az automatikus nyomatékvtóval szerelt járművek kivételével - a gyár által adott, illetve a jogszabályban meghatározott ideig leszabályozási fordulatszámon kell tartani.

6.6.3. Automatikus nyomatékvtóval felszerelt járműveknél a leszabályozási fordulatszám helyett a gyártó által megadott fordulatszámot, és a gyártó által megadott technológiát kell alkalmazni a füstölés mérésére.

6.6.4. Legalább három további, ütemezett (lásd 2.5.-1 ábra) alapjáratról történő, teljes töltéses szabadgyorsítás végrehajtása a jellemző füstölés meghatározására.

6.6.5. A járművet jellemző füstölés a feltételt kielégítő, utolsó három csúcserő érték számtani középértéke (két tizedesre kerekítve).

6.7. A mérést a vizsgabiztos választásától függően be lehet fejezni, vagy szükség esetén meg lehet ismételni.

6.8. A jármű környezetvédelmi felülvizsgálatának minősítése

MEGFELEL,

ha a jármű közel azonos idejű szabadgyorsítási mérésekből számított jellemző füstölés értéke a jogszabályban meghatározott feltételeket teljesíti,

NEM FELEL MEG

a) ha az előírászerű mérés nem hajtható végre, vagy a mérés eredménye alapján, a jármű jellemző füstölés értéke a külön jogszabályban meghatározott feltételeket nem teljesíti, vagy

b) ha az előírásnak megfelelően végrehajtott szennyezés eltávolítása céljából történő gyorsításoknál mért három füstölési érték közül kettő az érvényes határérték háromszorosánál nagyobb, vagy

c) ha az előírásnak megfelelően végrehajtott első két aljáratról történő, teljes töltéses szabadgyorsítás során mért mindkét füstölési érték nagyobb a járműre érvényes határérték kétszeresénél.

7. Kompresszió gyújtású motorral és fedélzeti diagnosztikai rendszerrel (OBD) szerelt járművek vizsgálata

7.1. A felülvizsgálatot az OBD rendszer ellenőrzésével és kiolvasásával kell kezdeni, ezután el kell végezni a füstölésmérést az előírásoknak megfelelő készülékkel, ún. aljáratról történő, teljes töltéses szabadgyorsítással, - miközben a sebességváltó üres állásban van, a tengelykapcsoló pedig ki van nyomva - a magyar szabványnak megfelelő, kereskedelmi forgalomban beszerezhető, egyedileg nem adalékolt tüzelőanyaggal.

7.2. A jármű azonosító adatok átvétele, vagy bevitele,

7.3. MIL lámpa állapot ellenőrzése, értékelés

7.4. Kommunikáció létrehozása a kiolvasó berendezés, és fedélzeti diagnosztikai rendszer között. A kiolvasónak minden, az MR. A. Függelék A/2. számú mellékletében meghatározott kommunikációs protokollt automatikusan kell felismerni. (Diagnosztikai port beépítési helye a gyártó adata szerint)

7.5. Fedélzeti diagnosztikai rendszer (OBD) vizsgálata

7.5.1. Az OBD rendszer készenléti állapotának (Readiness) ellenőrzése,

7.5.2. A zavarjelző (MIL) lámpa működésének ellenőrzése,

7.5.3. Hibatároló kiolvasása

7.5.4. A felülvizsgálat (füstölésmérés, és OBD kiolvasás) eredményének értékelése

7.6. A jármű gyári beállítási adatainak meghatározása

7.6.1. A motorhőmérséklet ($^{\circ}\text{C}$) - a gyártó vagy a forgalmazó által üzem-meleg állapotra megadott legkisebb motorolaj hőmérséklet, vagy minimum 60°C .

7.6.2. Alapjárat fordulatszám min./max. (min^{-1}).

7.6.3. Leszabályozási fordulatszám [min^{-1}] (min/max .) vagy tűréssel - ha rendelkezésre áll, egyébként az az első gyorsítás során felvett átlagos érték $\pm 5\%$ tűréssel.

7.6.4. A szabadgyorsítás ütemezett végrehajtásához szükséges legnagyobb (leszabályozási) fordulatszámon való tartás előírt ideje, t_x (s), vagy előírt adat hiányában

- M_1 és N_1 kategóriájú járművek esetében $0,5 \text{ s} < t_x < 2,0 \text{ s}$; (ajánlott idő 1 s)

- M_2 és M_3 valamint N_2 és N_3 kategóriájú járművek esetében $t_x \geq 2,0 \text{ s}$, (ajánlott idő 2 s).

7.6.5. A megengedett füstölés legnagyobb (ha rendelkezésre áll: legkisebb) értéke - fényelnyelés [m^{-1}]

A mérési módhoz tartozó, járműgyártó által adott, az MR. A. Függelék A/11. számú mellékletében meghatározott típustáblán jelölt érték, annak hiányában:

- 2006. október 1. előtti első alkalommal forgalomba helyezett járművek esetén max. $2,5 \text{ m}^{-1}$;

- 2006. október 1. utáni első alkalommal forgalomba helyezett járművek esetén $1,5 \text{ m}^{-1}$;

A határérték mindenkor a típustáblán jelölt érték, és csak annak indokolt hiányában lehet a fenti értékeket alkalmazni.

A leszabályozási fordulatszám mérési idejének megadása

Gyártó által adott; $1 \text{ s} \leq t \leq 5 \text{ s}$ közötti érték, gyártói adat hiányában 5 s.

7.7. Szemrevételezés

7.7.1. A kipufogórendszer szemrevételezéses ellenőrzése a rendszer teljességének, szabályszerű állapotának és tömítettségének vizsgálata érdekében.

7.7.2. A gyártó által felszerelt kibocsátás csökkentő berendezések szemrevételezéses ellenőrzése a rendszer teljességének, szabályszerű állapotának és tömítettségének vizsgálata érdekében.

7.7.3. Két kipufogórendszerrel szerelt járművek esetén a szemrevételezést követően 3 db szabadgyorsítást kell végrehajtani a két csővégződésen távozó füst azonosságának szubjektív ellenőrzésére. Különbőség esetén a nagyobb füstölést mutató csőben kell a további ellenőrzést végrehajtani.

7.7.4. A szemrevételezés kiterjed a:

a) kipufogó rendszer tömítettségére, tömörségére;

b) kipufogógáz visszavezető rendszer megfelelőségére;

c) légszűrő megfelelőségére;

d) kartergáz visszavezetés rendszerben;

e) egyéb kapcsolatos érzékelők megfelelőségére;

f) a töltésszabályozó-rendszer akadástól mentesen működik, véghelyzetbe hozható;

g) olajszivárgás ellenőrzésére;

h) hűtővízszivárgás ellenőrzésére;

i) légkondicionáló megfelelőségére; tömörségére;

j) lambda szonda sértetlenségére;

k) MIL lámpa nem ég (ha van);

7.8. A motor üzemi, mérés kész állapotának biztosítása. A motort, illetőleg amennyiben van ilyen a kipufogógáz-kezelő rendszert, a mérést, továbbá az egyéb kipufogógáz-összetételt befolyásoló szerkezetet, alkatrészeket a hibátlan működéshez szükséges, előírás szerű, üzemi állapotba kell hozni.

7.9. A motor, mérésre kész állapotának biztosítása:

A jármű füstölésének mérését közvetlenül megelőzően, a kipufogórendszerben lerakódott szennyezés eltávolítása céljából legalább háromszor, teljes töltéssel a leszabályozási fordulatszámra, illetve speciális esetben - pl. automatikus nyomtatékváltó

- a vizsgálatra előírt fordulatszámra kell gyorsítani a motort. A gyorsításoknál a gázpedált már a maximális fordulatszám elérésekor hirtelen fel kell engedni.

7.10. A jármű környezetvédelmi állapotának ellenőrzése

Szabadgyorsítás a füstölési értékek és a füstölési eredmény értékeléséhez szükséges adatok mérésére és dokumentálására. A gázpedált gyorsan és határozottan (1 s-nál rövidebb idő alatt), ütközésig kell nyomni és - az automatikus nyomatékváltóval szerelt járművek kivételével - a gyár által adott ideig lesabályozási fordulatszámra kell tartani. Automatikus nyomatékváltóval felszerelt járműveknél a lesabályozási fordulatszám helyett a gyártó által megadott fordulatszámot, és a gyártó által megadott technológiát kell alkalmazni a füstölés mérésére.

7.11. A mérést a vizsgabiztos választásától függően be lehet fejezni, vagy szükség esetén meg lehet ismételni.

7.12. A jármű környezetvédelmi felülvizsgálatának minősítése

MEGFELEL,

ha a jármű közel azonos idejű szabadgyorsítási méréséből számított jellemző füstölés értéke a külön jogszabályban meghatározott feltételeket teljesíti,

NEM FELEL MEG

a) ha az előírás szerinti mérés nem hajtható végre, vagy a mérés eredménye alapján, a jármű jellemző füstölés értéke a külön jogszabályban meghatározott feltételeket nem teljesíti, vagy

b) ha az előírásnak megfelelően végrehajtott szennyezés eltávolítása céljából történő gyorsításoknál mért három füstölési érték közül kettő az érvényes határérték háromszorosánál nagyobb, vagy

c) ha az előírásnak megfelelően végrehajtott első két alapjáratról történő, teljes töltéses szabadgyorsítás során mért mindkét füstölési érték nagyobb a járműre érvényes határérték kétszeresénél.

8. Monovalens gáznemű tüzelőanyaggal (pl. földgáz, LPG, hidrogén) üzemelő járművek

8.1. A felülvizsgálatot a szennyezőanyag kibocsátást alapjáraton és emelt fordulatszámú üresjáraton mérve kell elvégezni.

8.2. Szemrevételezés kiterjed a:

8.2.1. A kipufogórendszer szemrevételezéses ellenőrzése a rendszer teljességének, szabályszerű állapotának és tömítettségének vizsgálata érdekében.

8.2.2. A gyártó által felszerelt kibocsátás csökkentő berendezések szemrevételezéses ellenőrzése a rendszer teljességének, szabályszerű állapotának és tömítettségének vizsgálata érdekében.

8.2.3. A szemrevételezés kiterjed a:

a) kipufogó rendszer tömítettségére, tömörségére;

b) kipufogógáz visszavezető rendszer megfelelőségére;

c) légszűrő megfelelőségére;

d) szekunder levegő rendszer megfelelőségére;

e) egyéb kapcsolatos érzékelők megfelelőségére;

f) olajszivárgás ellenőrzésére;

g) hűtővízszivárgás ellenőrzésére;

h) légkondicionáló megfelelőségére; tömörségére;

8.3. A motor üzemi, mérés kész állapotának biztosítása. A motort és a kipufogó rendszert üzemi hőmérsékletre kell melegíteni.

8.4. A jármű jellemzőinek a kiveltől függően a 3., 4. vagy 5. pontban foglaltak szerinti mérése és dokumentálása.

8.5. A jármű környezetvédelmi felülvizsgálatának minősítése.

MEGFELEL

ha a szemrevételezéses ellenőrzés eredménye megfelel és a mért értékek a gyári előírásoknak, illetve annak hiányában a jogszabályban meghatározott értékeknek megfelelnek;

NEM FELEL MEG

minden, az előbbtől eltérő esetben.

9. Bivalens (kettős) tüzelőanyaggal működő járművek

9.1. A tüzelőanyag lehet:

9.1.1. Gáznemű üzemanyag/motorbenzin,

9.1.2. Gáznemű üzemanyag/kompressziós gyújtású motorok üzemanyaga,

9.1.3. Elektromos hajtás/belsőégésű motoros üzem

9.2. A 9.1. pontban leírt járművek esetében a környezetvédelmi felülvizsgálatot az alábbiak szerint kell elvégezni:

9.2.1. csak benzinüzemanyaggal működtetve, a járműnek megfelelő, 3, 4, vagy az 5. pontban leírt eljárás szerint,

9.2.2. csak a kompressziós gyújtású motor üzemanyagával működtetve a járműnek megfelelő 6. vagy 7. pontban leírt eljárás szerint, vagy

9.2.3. a jármű vagy a rendszer gyártója által megadott eljárásnak megfelelően a 8. pontban leírt eljárás szerint.

1. függelék

A környezetvédelmi felülvizsgálathoz kapcsolódó számítások, jellemző k, mérések meghatározása

1. A Lambda (λ) érték számításának menete

A Lambda (λ) értéket a Brettschneider összefüggés alapján az alábbiak szerint kell számítani:

Az alap összefüggés:

$$\lambda = A1 \times A2$$

ahol

$$A1 = \frac{21}{21 + 50 \mu \times \frac{[CO / CO_2]}{[K] + [CO / CO_2]}}$$

és

$$A2 = \frac{[CO_3] + \frac{[CO]}{2} + [O_3] + \frac{[NO]}{2} + \left(\frac{H_{cv}}{4} \times \frac{[K]}{[K] + [CO / CO_2]} - \frac{[O_{cv}]}{2} \right) \times ([CO_2] + [CO]) - \frac{[W_{cv}]}{2} \times (...)}{\left(1 + \frac{[H_{cv}]}{4} - \frac{[O_{cv}]}{2} \right) \times ([CO_2] + [CO] + [K1] \times [HC])}$$

A lehetséges egyszerűsítések, és alkalmazott állandók:

		Benzin	PB gáz	CNG	Etanol
X	levegő nedvességtartalma, kg víz-gőz kg levegőnként A 1 = 1 érték	nagyon alacsony			
W_{cv}	víz-szén aránya	0			
O_{cv}	oxigén-szén atomszámának aránya	0,02	0	0	0,5
H_{cv}	hidrogén-szén atomszámának aránya	1,73	2,53	4	3
K	vízgáz-egyensúlyi állandó	3,5			
K1	FID-mérés és NDIR-mérés közötti átszámítási tényező; a mérőkészülék gyártójának kell megadnia				
NO/2	nitrogén-oxid/2	0			

A gyártó által adott érték hiányában K1 = 6×10^{-4} érték alkalmazható.

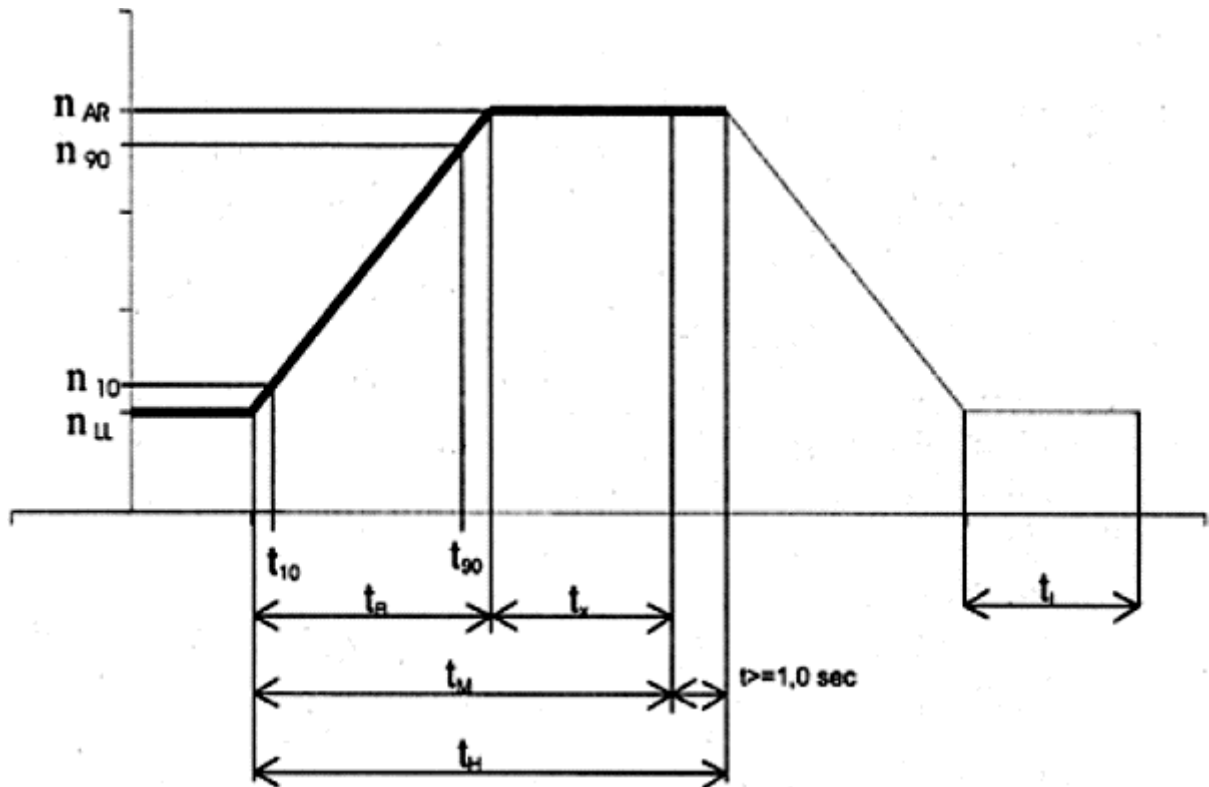
Az állandókkal kapcsolatban lásd még az 1.10.5.2.9-ban leírtakat.

Az egyszerűsítésekkel adódó számítás benzinüzem esetében:

$$\lambda = \frac{[CO_2] + \frac{[CO]}{2} + [O_2] + \left(\frac{1,73}{4} \cdot \frac{3,5}{3,5 + [CO / CO_2]} - 0,01 \right) \cdot \{[CO_2] + [CO]\}}{\left(1 + \frac{1,7261}{4} - 0,01 \right) \cdot \{[CO_2] + [CO] + K1 \cdot [HC]\}}$$

ahol a szögletes zárójelben szereplő gázkoncentrációkat térfogatszázalékban (V/V %) kell behelyettesíteni. PB-gáz vagy CNG esetén a képlet értelemszerűen változik.

2. A szabadgyorsítások ütemezett végrehajtásának jellemzői

n_{LL} - alapjárat fordulatszám

$n_{10} = 1,1 \cdot n_{LL}$

$n_{90} = 0,9 \cdot n_{AR}$

n_{AR} - lesabályozási fordulatszám

t_B - gyorsulási idő, ezen az időn belül egyenletes gyorsulás van

t_x - a lesabályozási fordulatszám elérést követő mérési idő rész (forgalmazó által adott érték vagy legalább 0,5 s, maximum 2,0 s),

t_M - mérési idő = $t_B + t_x$

t_H - gázpedáltartási idő = $t_M +$ legalább 1 s

t_L - alapjárat fordulat szám beállási idő (legalább 15 s)

$$t_B = \frac{(n_{AR} - n_{LL}) \times (t_{90} - t_{10})}{n_{90} - n_{10}}$$

3. Zavarjelző (MIL) lámpa működésének ellenőrzése:

- A zavarjelző lámpa státusz, és a zavarjelző lámpa jelzés összehasonlító értékelése,
  - MEGFELEL
  - NEM FELEL MEG.

A lámpa működés ellenőrzését környezetvédelmi vizsgabiztos végzi.

MIL lámpa státusz (megkívánt)	MIL lámpa állapot (tényleges)	MIL funkció értékelés
NEM VILÁGÍT	NEM VILÁGÍT	MEGFELEL
NEM VILÁGÍT	VILÁGÍT	NEM FELEL MEG
VILÁGÍT	VILÁGÍT	MEGFELEL
VILÁGÍT	NEM VILÁGÍT	NEM FELEL MEG

4. Gyorsulási idő, t_{gy} [s], mérése

A gyorsulási idő (t_{gy}) mérése és számítása

A t_{gy} minősítése gyári előírás hiányában:

- $t_{gy} \square 2,0$ s, a maximális sávzélesség 0,5 s (megengedett össztömeg $\square 3,5$ tonna)
- $t_{gy} \square 4,0$ s, a maximális sávzélesség 0,5 s (megengedett össztömeg $> 3,5$ tonna)

(Sávzélesség: a gyorsítási idők szélső értékeinek különbsége.)

5. Gyorsulási idő összevetése és eredménye

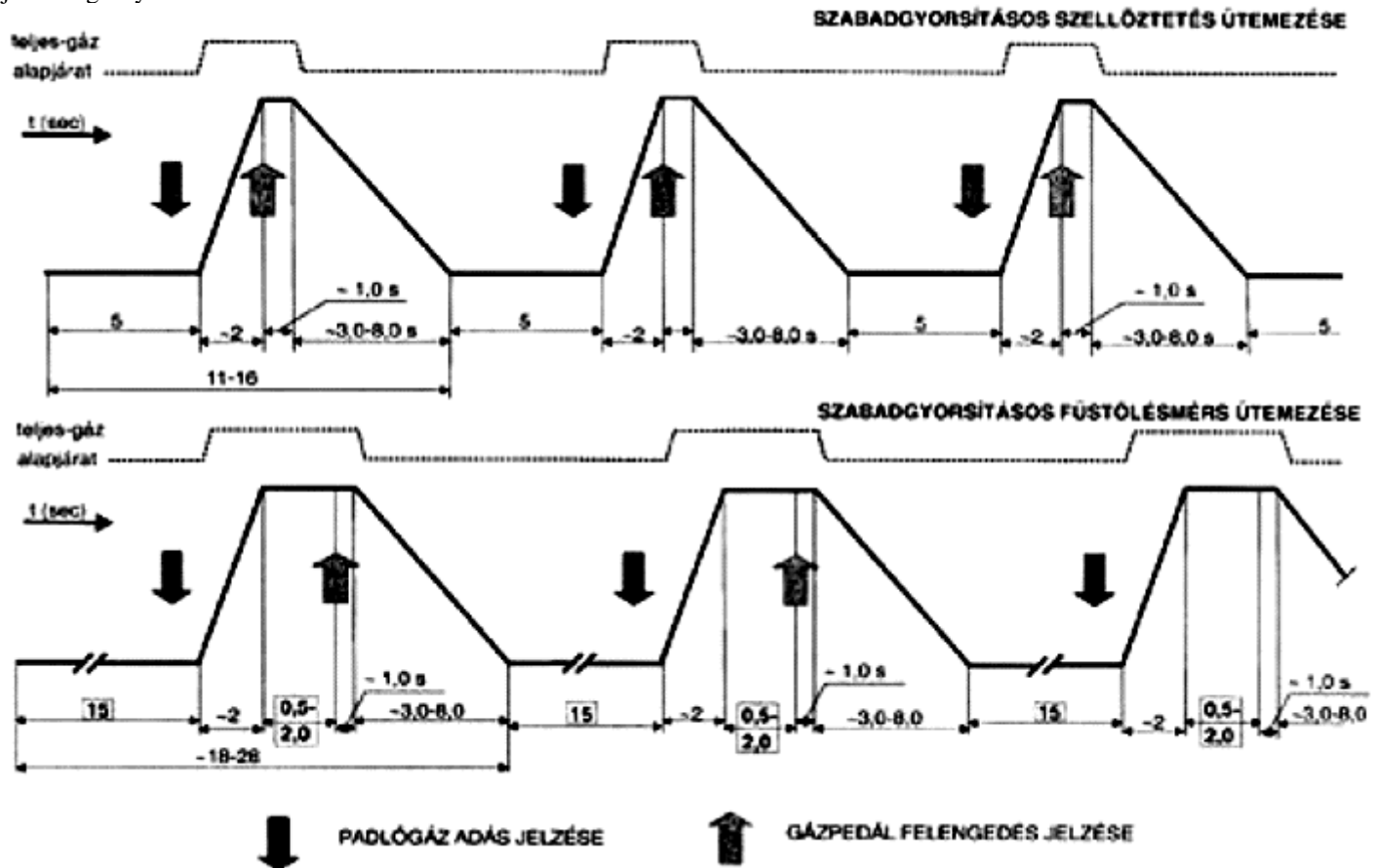
Ha a megközelítően azonos t_{gy} gyorsulási idő alatt végzett utolsó három szabadgyorsítás során mért csúcsertékek közötti legnagyobb eltérés

a) kisebb, mint $0,5 \text{ m}^{-1}$, amikor a füstölés határértéke $K_H \leq 2,5 \text{ m}^{-1}$ vagy

b) kisebb, mint $0,7 \text{ m}^{-1}$, amikor a füstölés határértéke $K_H > 2,5 \text{ m}^{-1}$, és

c) a gyorsulási idők nagyságát és eltéréseit környezetvédelmi vizsgabiztos megfelelőnek ítéli, a mérés megfelelő, a gyorsításokat abba kell hagyni.

Ha a feltételek nem teljesülnek, a gyorsításokat, környezetvédelmi vizsgabiztos döntésétől függően a feltételek teljesítéséig folytatni lehet.

6. A füstölés (K) a feltételeket kielégítő, utolsó három csúcserték számtani középértékének meghatározása

$$K = \frac{K_n + K_{n-1} + K_{n-2}}{3} (\text{m}^{-1})$$

ahol n = a végrehajtott gyorsítás sorszáma ($n \geq 3$).

7. A füstölésmérés, és OBD kiolvasás eredményének értékelése

A jármű környezetvédelmi állapotát az alábbiak szerint kell értékelni.

Sorsz.	Értékelendő jellemző	Értékelés
1.	Üresjárat fordulatszám és ingadozás	MEGFELEL/NEM FELEL MEG
2.	Leszabályozási fordulatszám és ingadozás	MEGFELEL/NEM FELEL MEG
3.	Szabad gyorsítás	MEGFELEL/NEM FELEL MEG
4.	Mért és értékelt füstölések sávszélessége	MEGFELEL/NEM FELEL MEG
5.	Gyorsítási idők	MEGFELEL/NEM FELEL MEG*

* - csak 2006. 01. 01 utáni első ízben forgalomba helyezett járműveknél.

3. melléklet a 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelethez

A jármű környezetvédelmi tulajdonságának és a felülvizsgálat érvényességének jelölése plakettel

1. A jelölés célja

A plakett (öntapadós matrica) alkalmazásának célja a jármű környezetvédelmi tulajdonságának és a felülvizsgálat érvényességének látható, megkülönböztető jelölése.

2. Környezetvédelmi tulajdonság és a plakett színe

A plakett fekete, piros, kék vagy zöld színével jelzi a jármű környezetvédelmi tulajdonságát, amelynek alapja a jármű környezetvédelmi osztályba sorolása. A járműveket a környezetvédelmi tulajdonság szerint a következő négy csoportba kell sorolni:

2.1. Fekete színű plakett - korszerűtlen, nem környezetbarát járművek, amelynek a környezetvédelmi osztályba sorolása: 0, 1, 3.

2.2. Piros színű plakett - korszerűtlen, kevésbé környezetbarát járművek, amelynek a környezetvédelmi osztályba sorolása: 2.

2.3. Kék színű plakett - korszerű, környezetbarát járművek, amelynek a környezetvédelmi osztályba sorolása: 4, 6, 7, 8.

2.4. Zöld színű plakett - korszerű, kiemelten környezetbarát járművek, amelynek a környezetvédelmi osztályba sorolása: 9, és az e fölöttiek.

A tiszta gáziüzemű vagy elektromos meghajtású, illetőleg - hibrid (elektromos és Otto- vagy dízelmotoros) 5. számú környezetvédelmi osztályba sorolt járművekhez, amennyiben az az Otto- vagy dízelmotor osztályba sorolása szerint korszerűtlen, akkor piros, minden más esetben zöld színű plakettet kell kiadni.

3. A plakett alakja, felhelyezése

3.1. A plakett alakja:

A külső hatszög oldalhosszúsága 14,0 mm

A külső hatszög vonalvastagsága 1 mm

A belső hatszög oldalhosszúsága 5,0 mm

A belső hatszög vonalvastagsága 0,5 mm

A hónapokat jelző számok magassága 3,0 mm

A 2, 4, 6, 8, 10, 12 hónapot jelző vonal hossza 2,0 mm

Az 1, 3, 5, 7, 9, 11 hónapot jelző vonal hossza 1,0 mm

A hónapot jelző vonal vastagsága 0,5 mm

Az évszám utolsó két jegyének magassága 2,5 mm

Az évszámot befoglaló négyzet magassága 3,0 mm

Az évszámot befoglaló négyzet vonalvastagsága 0,5 mm

3.2. A plakett felhelyezése

3.2.1. A plakettet a forgalomba helyezés előtti, illetve időszakos vizsgálat keretében a forgalmi engedély időbeli hatályának meghosszabbítását követően biztonságos felragasztással és - az első felhelyezés kivételével - a lejárt plakett eltávolítása után kell elhelyezni.

3.2.2. A jármű környezetvédelmi tulajdonságának megfelelő színű plakettet az érvényességi évének utolsó két számát tartalmazó négyzet és az érvényességi év hónapjának külső köríven lévő sorszáma kilyukasztását követően kell felragasztani, oly módon elforgatva, hogy az érvényességi év felül középen legyen. Például egy 2004. januárig érvényes jármű esetén:

3.3.3. A plakettet a hátsó rendszámablára a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott:

- „A” típusú rendszámablak esetében betűjelek és a számjegyek közötti kötőjel alá, középre,
- „B” típusú rendszámablak esetében az utolsó számjegy jobb felső részéhez,
- „C” típusú rendszámablak esetében a bal felső sarokba kell elhelyezni.

4. A plakett kezelése, adminisztráció

4.1. A plakett a közlekedési hatóság által, kizárólag a hatósági szerződéssel rendelkező vizsgáló állomást üzemeltető gépjárműfenntartó szervezetek részére, valamint az okmányirodáknak, illetve a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek és a nemzetbiztonsági szolgálatok felülvizsgáló szervezeteinek szín és darabszám szerint adható át.

4.2. A vizsgálóállomás köteles a plakett színét a műszaki adatlapon rögzíteni.

4.3. Az átvevő szervezeteknek színenként darabszám szerint el kell számolnia a közlekedési hatóságtól felvett plakettekkel. Ennek érdekében az átvevő szervezet köteles a felvett és kiadott plakettekéről, valamint a megmaradt készletről a közlekedési hatóság által meghatározott nyilvántartást naprakészen vezetni, és azt a közlekedési hatóság által meghatározott időközönként a közlekedési hatóságnak bemutatni. A Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek és a nemzetbiztonsági szolgálatok felülvizsgáló szervezeteinél a felvett plakettek nyilvántartását és a velük való elszámolást és annak ellenőrzését a szerv vezetője szabályozza.

4. melléklet a 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelethez

A „Környezetvédelmi adatlap” tartalma

A Környezetvédelmi adatlap az alábbi adatokat tartalmazza:

Kiállító hatóság
Telephely
Adatlap száma
Eljáró ügyintéző azonosítója

(A) Rendszám
(B) Első nyilvántartásba vétel időpontja:
Vizsgálat tárgya:
(D.1) Gyártmány:
(D.2) Jármű típusa:
Járműtípus-variáns:
Járműtípus-verzió:
(D.3) Kereskedelmi leírása:
(E) Alvászám:
(I) Első magyarországi nyilv. vétel időpontja:
Gyártási év:
(J) Jármű kategória:
Járműfajta:
(K) Típus-jóváhagyási szám:
EK típus-jóváhagyási szám:
Összeépítési/átalakítási engedélyszám:

Környezetvédelmi jellemzők:
(P) Motor jellemzők
(P.1) Hengerűrtartalma (cm³):
(P.2) Legnagyobb leadott teljesítménye (kW):

(P.3) Hajtóanyaga:
(P4) Névleges fordulatszám (min⁻¹-ben):
(P.5) Motorszám:
Motorkód:
(U) zajszint:
(U.1.) álló helyzetben (dB(A)-ban)
(U.2.) motor fordulatszáma (min⁻¹-ben)
(U.3.) elhaladóban (dB(A)-ban)
(V) a szennyezőanyag kibocsátás:
(V.1.) CO (g/km-ben vagy g/kWh-ban)
(V.2.) HC (g/km-ben vagy g/kWh-ban)
(V.3.) NO_x (g/km-ben vagy g/kWh-ban)
(V.4.) HC + NO_x (g/km-ben)
(V.5.) dízelmotornál a részecskék (g/km-ben vagy g/kWh-ban)
(V.6.) dízelmotornál a korrigált abszorpciók együttható (min⁻¹-ben)
(V.7.) CO₂ (g/km-ben)
(V.8.) összevont átlagfogyasztás (l/100 km-ben)
(V.9.) környezetvédelmi osztályba sorolás
Feltöltött füstkorlátozó nélküli: (igen/nem)

Mért jellemzők:
Szikragyújtású motor esetén:
Alapjáraton:

	Fordulatszám (1/min)	CO (%)	CH (ppm)	λ (légfelesleg)
Benzinüzem				
Gázüzem				
Rendeleti határérték:				

Emelt üresjáraton:

	Fordulatszám (1/min)	CO (%)	CH (ppm)	λ (légfelesleg)
Benzinüzem				
Gázüzem				
Rendeleti határérték:				

Kompresszió gyújtású motorok esetén:

Alapjárat fordulatszám (1/min)	Leszabályozási fordulatszám (1/min)	Mért „K” érték*	Rendeleti „K” határérték
-----------------------------------	--	-----------------	-----------------------------

* A szabadgyorsításos füst kibocsátás [K (m⁻¹)] értéke 0,9 s < t₉₀ < 1,1 s elektromos időállandójú műszerrel (B-módus) mérve.

Jármű minősítése.
Kiadandó plakett színe.
Dátum.
Aláírás

5. melléklet a 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelethez

A környezetvédelmi felülvizsgálat ellenőrzése, nyilvántartások

1. Általános előírások

1.1. A környezetvédelmi felülvizsgálattal kapcsolatos tevékenység eredményességét, a gépjárműfenntartó szervezetek, a vizsgáló állomások, a környezetvédelmi vizsgáló állomások, a környezetvédelmi vizsgabiztosok és ügyintézők munkáját, az oktatásra feljogosított szervezetek tevékenységét, a tevékenységre előírt feltételek teljesítését a közlekedési hatóság egységes feltételek alapján ellenőrzi, ennek érdekében nyilvántartásokat vezet.

1.2. A közlekedési hatóság a környezetvédelmi felülvizsgálói létszámhoz igazodó ellenőrzési rendszert köteles működtetni. A közlekedési hatóság a belső ellenőrzés keretében rendszeresen, véletlenszerűen, valamint - a közúti és telephelyi műszaki ellenőrzés tapasztalatai alapján - célirányosan ellenőrzi, hogy a környezetvédelmi felülvizsgáló a tevékenységének végzése során megtartja-e a jogszabályi előírásokat és a megbízási szerződésben foglaltakat.

2. A vizsgálóállomások szennyezőanyag-kibocsátásának ellenőrzése

2.1. A közlekedési hatóság a közúton és telephelyen, valamint időszakos vizsgán végzett mérésekkel ellenőrzi a járművek szennyezőanyag-kibocsátását.

2.2. A közlekedési hatóság a 2.1. pont szerinti ellenőrzések alapján nyilvántartást vezet a meg nem felelő járművekről és az azok műszaki adatlapját, vagy környezetvédelmi adatlapját, kiállító felülvizsgáló helyekről.

2.3. A 2.2. pont szerinti nyilvántartásban foglalt adatokat a közlekedési hatóság negyedévenként összesíti és értékeli, az ellenőrzések tervezésénél figyelembe veszi.

3. A környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére feljogosított környezetvédelmi és műszaki vizsgabiztosok, illetve ügyintézők ellenőrzése.

3.1. A közlekedési hatóság a vizsgabiztosokról névjegyzéket vezet.

3.2. A közlekedési hatóság szakmai felügyeleti és ellenőrzési jogkörében ellenőrzi

3.2.1. a vizsgabiztos által elvégzett környezetvédelmi felülvizsgálat alapján kiállított „Műszaki adatlap”-on, illetve „Környezetvédelmi adatlap”-on feltüntetett megállapítások és hibák valóságát, minőségét és szakmai megalapozottságát,

3.2.2. a felülvizsgálat előírásoknak megfelelő végrehajtását, beleértve a vizsgálat dokumentálását is,

3.2.3. a vizsgabiztos vizsgálati jogosultságát az adott jármű környezetvédelmi felülvizsgálatára,

3.2.4. a vizsgabiztos által a felülvizsgálat időpontjában használt eszközök megfelelőségét (hitelesítés, pontosságellenőrzés, adatbázis stb.), és azok szakszerű kezelését,

3.2.5. a műszaki adatlapok, környezetvédelmi adatlapok, plakettek kezelésére vonatkozó ügyviteli szabályok megtartását,

3.2.6. a hatósági díj alkalmazásának szabályszerűségét, a díj és az elvégzett felülvizsgálat összhangját.

3.3. Az ellenőrzés során tapasztaltokról a vizsgáló állomás vezetőjét tájékoztatni kell, és az érdemi megállapításokat az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvben kell rögzíteni. Az ellenőrzés alapján tett megállapításokra a vizsgáló állomás vezetője észrevételt tehet, a megállapítás megalapozottságának vitatása esetén kérheti a közlekedési hatóság intézkedését.

4. A környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére feljogosított helyek (szervezetek) ellenőrzése

4.1. A környezetvédelmi vizsgáló állomások ellenőrzése

4.1.1. A környezetvédelmi felülvizsgáló állomásokat és a felülvizsgálati tevékenységet a közlekedési hatóság rendszeresen ellenőrzi, és az ennek során szerzett tapasztalatokat értékeli.

4.1.2. Az ellenőrzés történhet:

a) éves felülvizsgálat keretében, amelynek során a rendeletben, illetve mellékleteiben, valamint a külön jogszabályban előírt személyi és tárgyi feltételek meglétét, továbbá a környezetvédelmi felülvizsgálati tevékenység minőségét, megbízhatóságát méri fel és értékeli,

b) rendszeres felülvizsgálatként, amelynek során a folyamatos munkavégzéshez előírt feltételek (pl. mérésügyi megfelelőség, ügyrend és adminisztráció stb.) teljesítését értékeli,

c) a környezetvédelmi felülvizsgálaton minősített járművek esetenkénti teljes vagy részellenőrzése során,

d) a környezetvédelmi felülvizsgálat során végrehajtott technológiai folyamatokra kiterjedő ellenőrzésként,

e) a felkért állampolgárok vagy társhatóságok (különösen a környezetvédelmi felügyelőségek és a fogyasztóvédelmi felügyelőségek) közreműködésével a járműnek mesterségesen előidézett hibával (hibákkal) környezetvédelmi felülvizsgálatra állítása révén,

f) a felülvizsgáló állomás nem megfelelő munkavégzésének alapos gyanúja esetén a kiállított műszaki adatlapok, környezetvédelmi adatlapok és a forgalmi engedély alapján a felülvizsgált járművek a felülvizsgálattól számított egy héten belüli utóellenőrzésével a külön jogszabály szerinti vizsgára rendelés, vagy a jármű tulajdonosával (üzemben tartójával) folytatott előzetes egyeztetés utáni, mozgó mérőegységgel végzett mérésekkel.

4.1.3. A közlekedési hatóság az éves ellenőrzés eredményéről és javaslatairól összefoglaló értékelést készít. Az ellenőrzés során megállapított hiányosságok felszámolása, a jelentésben foglalt javaslatok megvalósítása érdekében tett intézkedésekről a felülvizsgáló helynek 30 napon belül tájékoztatni kell az ellenőrzést végző a közlekedési hatóságot.

6. melléklet a 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelethez

A környezetvédelmi vizsgabiztosok alap és továbbképzési szabályairól, és a vizsgabiztosi tevékenység végzésére jogosító engedély adattartalmáról

I. A környezetvédelmi vizsgabiztosok alap és továbbképzési szabálya

A vizsgabiztosok képzése alap-, illetve továbbképző tanfolyam keretében történik. A tanfolyamok témakörét és vizsgakövetelményeit a közlekedési hatóság elnöke állapítja meg. A képzés témakörét és a vizsgakövetelményeket a közlekedési hatóság 2010. január 15-ig honlapján és a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben - tájékoztató formájában - közzéteszi.

Vizsgabiztos alaptanfolyam

1.1. A jelentkező a vizsgabiztos névjegyzékbe vétel iránti kérelme benyújtásával egyidejűleg, külön kérelem nélkül jelentkezhetsz a vizsgabiztos alaptanfolyamra.

1.2. Az alaptanfolyami képzést a közlekedési hatóság, illetőleg az általa megbízott szakirányú felsőfokú oktatási intézmény (a továbbiakban: képző szerv) végzi.

1.3. A képzés és vizsgáztatás költségeit a jelentkező a tanfolyam megkezdése előtt köteles befizetni, és az erről szóló igazolást a tanfolyam megkezdése előtt a közlekedési hatóságnak be kell mutatni.

1.4. A közlekedési hatóság a tanfolyam helyéről és megkezdésének időpontjáról a tanfolyam megkezdése előtt írásban értesíti a jelentkezőt.

1.5. Az alaptanfolyamot végzett és eredményes írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgát tett jelentkező részére a közlekedési hatóság bizonyítványt ad ki.

Vizsgabiztosok továbbképzése

2.1. A vizsgabiztos két évente köteles továbbképző tanfolyamon részt venni és azt követően vizsgát tenni.

2.2. A továbbképző tanfolyamra és az azt követő vizsgára a 1.3.-1.4. pontjainak rendelkezését kell megfelelően alkalmazni.

2.3. Amennyiben a tanfolyam kitűzött időpontja a vizsgabiztos számára nem megfelelő, az értesítés kézhezvételét követő 15 napon belül kérheti a közlekedési hatóságtól a továbbképzés elhalasztását. A közlekedési hatóság legfeljebb 6 hónap halasztást engedélyezhet.

II. A vizsgabiztos tevékenység végzésére jogosító engedély adattartalma

Az engedély tartalmazza:

1. az eljáró közlekedési hatóság megnevezését,
2. a környezetvédelmi vizsgabiztos nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét,
3. a környezetvédelmi vizsgabiztos fényképét,
4. a vizsgabiztos tevékenység végzésére vonatkozó jogosultság igazolását,
5. az engedély sorszámát,
6. a közlekedési hatóság által vezetett nyilvántartás számát,
7. a kiadás helyét, idejét, a hatóság bélyegzőlenyomatát, a kiadmányozó aláírását.

7. melléklet a 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelethez

A környezetvédelmi vizsgálatához szükséges járműadatok

1.1.	Forgalmi rendszám	max. 10 karakter
1.2.	Jármű gyártmány	max. 18 karakter
1.3.	Gyártmány kódszám	max. 4 karakter
1.4.	Jármű típus és kivitel	max. 18 karakter
1.5.	Típus kódszám	max. 3 karakter
1.6.	Jármű alvázszám	max. 17 karakter
1.7.	Km számláló állás	max. 6 karakter
1.8.	Motor kivitel és keverékképzés kód	max. 2 karakter
1.9.	Motor (legalább típusazonosító) száma	max. 10 karakter
1.10.	Gyártási idő (év, hónap)	max. 4 karakter
1.11.	Hajtóanyag	max. 3 karakter
1.12.	Teherbírás	max. 4 karakter
1.13.	Használati cél	max. 12 karakter